

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Capsamun Serghei și de către avocatul Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului, prin care a fost solicitată casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 05 octombrie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui

*Capsamun Serghei XXXXX, născut la
XXXXX.*

Termenul de judecare:

prima instanță: 31.06.2018 – 05.10.2018

instanța de apel: 31.10.2018 – 04.12.2018

instanța de recurs ordinar: 05.03.2019 – 16.07.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 05 octombrie 2018, *cauza fiind examinată în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală*, Capsamun Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executare în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 90 din Codul penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Capsamun Serghei, pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului Capsamun Serghei în beneficiului statului a sumei de 2641 (două mii șase sute patruzeci și

unu) lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Capsamun Serghei la XXXXX, aproximativ la ora 08:00, conducând mijlocul de transport de model „XXXXX” cu numere de înmatriculare „XXXXX”, fiind treaz, cu permis de conducere de categoria „XXXXX”, valabil pentru categoria mijlocului de transport pe care-l ghida, se deplasa pe traseul „XXXXX” din direcția XXXXX spre în XXXXX, în timpul deplasării pe drumul indicat, contrar prevederilor pct. 47.1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, (în continuare RCR), potrivit căroră: „Limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice în afara localităților sunt de 90 km/h”, conducând potrivit concluziei raportului de expertiză nr. 34/12/1 -R-6268 din 09 noiembrie 2016, cu viteza de deplasare de peste 129 km/h, n-a ținut permanent seama de împrejurări, de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, determinarea benzii de circulație și modului de conducere a vehiculului, n-a apreciat corect situația rutieră reală pe drum în care se afla vehiculul în momentul respectiv, din motive nestabilite a ieșit pe contrasens, prin ce a încălcat și cerințele pct. 3 al RCR, potrivit căroră „Participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente”, cerințele pct. 42. 1) al RCR care prevede, că „Determinarea benzilor de circulație se efectuează prin marcaj sau indicatoarele rutiere 5.37.1 - 5.41.3, iar în lipsa acestora - de către conducătorii vehiculelor, ținând cont de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare”. 2) în afara localităților conducătorii trebuie să conducă vehiculele cât mai aproape de marginea dreaptă a carosabilului, cerințele pct. 45 RCR, care prevăd, că 1) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; h) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole

care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, cerințele pct. 49 RCR, care prevede, că „în funcție de viteza de deplasare, conducătorul de vehicul trebuie să lase liber un spațiu (distanță) față de vehiculul precedent care, în caz de frânare bruscă a acestuia, i-ar permite să oprească evitând coliziunea”, cerințele art. 22 alin. 4) din Legea nr. 131-XVI din 07.07.2007, privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic” și manifestând neglijența criminală în circumstanțele sus expuse, nu a reacționat adecvat, n-a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a adaptat o conduită corespunzătoare condițiilor de drum care iar garantează securitatea circulației. Drept rezultat a tamponat automobilul de model „XXXXX”, cu numere de înmatriculare „XXXXX”, condus de XXXXX, care a fost proiectat pe contrasens în urma tamponării cu automobilul de model „XXXXX” cu numere de înmatricularea „XXXXX” condus de XXXXX, astfel în rezultatul impactului, conducătorului automobilului de model „XXXXX”, cu numere de înmatriculare „XXXXX”, XXXXX i-au fost cauzate, conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din XXXXX, vătămări corporale ce au dus la deces, moartea survenind în urma traumei craneo-cerebrale deschise, cu fractura bolții și bazei craniului, contuzie cerebrală.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului, prin care a solicitat adoptarea unei decizii de admitere apelului, casând sentința în partea ce ține de măsura de pedeapsă și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și în limitele instituite de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, cu stabilirea lui Capsamun S. a pedepsei minime, cu suspendarea executării acesteia pe un termen minim, în conformitatea cu prevederile art. 90 Cod penal, cu înlăturarea pedepsei complimentare sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport în conformitate cu prevederile art. 78 alin. (2) Cod penal.

3.1. În susținerea apelului, avocatul a menționat că:

- măsura de pedeapsă stabilită, în viziunea părții apărării este calificată ca fiind una ce contravine criteriilor generale de individualizare a pedepsei;

- conform raportului de expertiză auto-tehnică a fost stabilit că pericolul acestui accident nu a fost creat de inculpat, dar de accidentul

precedent, creat de partea vătămată și care în consecință nu a putut fi evitat de către inculpat. În acest caz la fel se poate concluziona de o circumstanță atenuantă excepțională conform prevederilor art. 79 Cod penal;

- instanța nu s-a expus în sentință cu privire la efectele circumstanțelor atenuante, stipulate în alin. (2) art. 78 Cod penal;

- cu privire la aceste prevederi ale art. 78 Cod penal, partea apărării s-a expus în discursul său, însă instanța nu s-a expus în sentință și cu privire la efectele circumstanțelor numai atenuante la săvârșirea infracțiunii în cauza dată fapt ce a dus la stabilirea unei pedepse nu în conformitate cu prevederile art. 78 alin. (1) și (2) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018, apelul avocatului Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului, a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că concluziile primei instanțe cu privire la pedeapsa penală aplicată inculpatului sunt motivate, fapt ce a determinat instanța de apel de a nu interveni în sentința atacată, or, temei legal pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege - nu a fost constatat, în cauză lipsind cu desăvârșire circumstanțe excepționale sau alte cauze, ce justifică aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal precum și nu a fost constatat temei pentru aplicarea prevederilor art. 78 alin. (2) Cod penal, în sensul anulării privării dreptului de a conduce mijloace de transport, întrucât pedeapsa complementară prevăzută la sancțiunea art. 264 alin. (3) Cod penal este obligatorie în toate cazurile în care se aplică pedeapsa principală.

La fel instanța de apel a stabilit că termenul de probațiune fixat prin sentință, este în limitele sancțiunii articolului, fiind comensurabil cu circumstanțele cauzei, cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu personalitatea inculpatului, ultimul a beneficiat de reducerea cu $\frac{1}{3}$ a limitei de pedeapsă cu închisoare prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat, fiind notat și faptul că partea acuzării este solidară cu pedeapsa penală dată de prima instanță, odată ce nici procurorul și nici succesorul părții vătămate XXXXX. n-au atacat sentința.

Instanța de apel a menționat că urmărirea penală și judecata în fond s-au desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege și, respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate. Starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței. Sentința cuprinde elementele definitorii condamnării, prevăzute de art. 364¹ alin. (7) Cod de procedură penală, probele prezentate în ședința

de judecată și puse la baza sentinței, fiind obținute legal, sânt admisibile conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală, și în atare situație, fiind corectă calificarea infracțiunii, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune prevăzută la art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal: încălcarea regulilor de securitate a circulației, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

5. Decizia motivată a instanței de apel, pronunțată la **24 ianuarie 2019**, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- inculpatul Capsamun Serghei, la **05 februarie 2019**, prin care invocând în calitate de temei pentru recurs prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 6)** Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel și parțială a sentinței, în partea ce privește aplicarea pedepsei complementare de privare a dreptului de a conduce mijloace de transport, cu reducerea termenului privării la un an;

- avocatul Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului la 07 februarie 2019, prin care, fără a invoca unul din temeiurile pentru declararea recursului ordinar prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Capsamun Serghei să-i fie stabilită o pedeapsă minimă, cu suspendarea executării pedepsei pe o perioadă minimă și cu înlăturarea pedepsei complementare în baza art. 78 alin. (2) Cod de procedură penală.

5.1. În motivarea recursului, inculpatul a menționat că:

- instanța de apel era obligată să se expună asupra tuturor argumentelor invocate în apelul apărării;

- instanța de apel a ignorat prevederile art. 101 cod de procedură penală;

- a contestat sentința doar în latura aplicării pedepsei complementare, solicitând reducerea termenului la un an;

- a prezentat instanței de apel probe adăugătoare și a motivat verbal în ședință, că în prezent locuiește în suburbia Chișinăului, are la întreținere copil minor, care frecventează grădiniță în Chișinău și locul acestuia de serviciu, precum și al soției, este de asemenea amplasat în Chișinău, iar privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport personal pe un termen de 3 ani creează dificultăți și îngreunează situația familiei acestuia, astfel este pedepsit nu numai inculpatul dar și familia acestuia;

- consideră că nu a fost înțeles corect sau auzit de către instanță, odată ce instanța de apel în decizia s-a expus numai asupra faptului că nu se

constată temei pentru aplicarea prevederilor art. 78 și 79 Cod penal, pe când personal a solicitat o micșorarea pedepsei complimentare stabilite în limitele sancțiunii art. 264 alin. (3) Cod penal;

- instanța nu s-a expus și asupra altui fapt cuprins în apel, care ar permite în viziunea recurentului reducerea la minimum a pedepsei complimentare și anume, concluzia cuprinsă în Raportul de expertiză judiciară auto-tehnică din 22.05.2018, în care este indicat că pericolul acestui incident nu a fost creat de inculpat, dar de accidentul precedent, creat de partea vătămată și care nu ar fi fost posibil de evitat chiar și în cazul deplasării automobilului acestuia cu o viteză de până la 90 km;

- la capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse;

- a declarat că recunoaște întru totul infracțiunea comisă, regretă sincer de cele comise, pentru prima dată este atras răspunderii penale, a suportat toate cheltuielile legate de satisfacerea pretențiilor morale și materiale ale părții vătămate;

- în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către partea apărării, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctual său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, fapt ce pe caz nu a avut loc fiind prezentă o apreciere formală, eronată și tendențioasă.

5.2. În motivarea recursului, avocatul Amihalachioaie Gheorghe ce acționează în numele inculpatului a menționat că:

- decizia atacată este neîntemeiată, ilegală și pasibilă de a fi casată;
- instanța de apel a considerat relevante concluziile instanței de fond cu privire la pedeapsa penală aplicată inculpatului Capsamun Serghei și în baza acestora a invocat faptul că nu sunt motive de a interveni în sentința atacată cu toate că în conținutul deciziei în speță a repetat aceste circumstanțe, iar în concluzie eronat a invocat că nu este temei pentru aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege, în lipsa circumstanțelor excepționale sau alte cauze, ce justifică aplicarea prevederilor articolului 79 Cod penal, dar fără a se expune la concret în această privință și la cele invocate în conținutul apelului de către partea apărării, cu referire la raportul de expertiză judiciară auto-tehnică din 22 mai 2018, unde expres este indicat, că pericolul acestui accident nu a fost

creat de inculpat, dar de accidentul precedent, creat de partea vătămată și care nu a putut fi evitat de către inculpat, chiar și în cazul deplasării automobilului condus de el cu o viteză de până la 90 km/oră, calificând această circumstanță ca fiind una excepțională conform prevederilor art. 79 Cod penal;

- instanța de apel eronat s-a expus cu privire la aplicarea prevederilor alin. (2) art.78 Cod penal, în sensul anulării privării dreptului de a conduce mijloace de transport, indicând, că pedeapsa complementară prevăzută la sancțiunea art. 264 alin. (3) Cod penal este obligatorie în toate cazurile în care se aplică pedeapsa principală, cu toate că alin. (2) art. 78 Cod penal expres prevede, că pedeapsa complementară prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii;

- instanța de apel nu s-a expus în conținutul deciziei sale cu privire la ansamblul de circumstanțe atenuante, stabilite și invocate în sentința instanței de fond, care în viziunea părții apărării a fost invocată ca circumstanță excepțională conform prevederilor art. 79 Cod penal, cu toate că aceste circumstanțe atenuante și datele pozitive cu privire la personalitatea lui Capsamun Serghei au fost enumerate de ambele instanțe judecătorești în conținutul hotărârilor adoptate;

- luând în considerare, că în cauza dată au fost stabilite numai și numai circumstanțe atenuante, cum ar fi săvârșirea de către Capsamun Serghei pentru prima dată a unei infracțiuni din imprudență, recunoașterea integrală a vinei, căița sinceră de cele săvârșite, recuperarea prejudiciului cauzat părții vătămate, contribuirea la stabilirea adevărului în cauză, este cetățean al Republicii Moldova, având loc permanent de trai și fiind angajat în câmpul muncii în calitate de medic, fiind căsătorit și având la întreținere un copil minor, soția fiind studentă, părinți pensionari, caracterizându-se pozitiv la locul de trai și de muncă fiind locatar în or. Vadul lui Vodă și zilnic să se deplaseze la locul de muncă în mun. Chișinău și nu în ultimul rând, comiterea accidentului rutier în speță în urma unor împrejurări nefaste, create de partea vătămată prin accidentul ce a precedat accidentul în speță și a creat un pericol care nu a putut fi evitat nici într-un caz, conform raportului de expertiză auto-tehnică la care a fost făcut referire.

6. Referință asupra recursurilor ordinare declarate, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care a susținut dispunerea inadmisibilității recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise cu casarea parțială a sentinței și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în partea pedepsei complimentare, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, să caseze total sau parțial hotărârea atacată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Din dispoziția legală menționată mai sus rezultă că, instanța de recurs ordinar poate să intervină în soluția instanței de apel și de fond, inclusiv și să le caseze parțial, în cazul constatării comiterii erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate.

Reieșind din prevederile alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Din conținutul recursurilor declarate, rezultă că autorii acestora își exprimă dezacordul aplicării de către instanțele de fond a pedepsei complimentare obligatorii sub formă de privare a dreptului de a conduce mijloace de transport, motivând prin faptul că respectiva pedeapsă se răsfrânge nu doar asupra inculpatului Capsamun Serghei dar și asupra membrilor familiei acestuia.

Prin urmare Colegiul penal lărgit cercetând conținutul hotărârilor atacate, găsește incident speței temeiul de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, la caz anume că hotărârile atacate nu cuprind motivarea termenului pedepsei complimentare.

Cu referire la pedeapsa principală, Colegiul penal lărgit este solidar cu poziția expusă de instanțele de fond, reiterând faptul că temei legal pentru aplicarea unei pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege - nu a fost constatat, precum nu au fost conturate și careva circumstanțe excepționale care a-r justifica aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, și careva temei pentru aplicarea prevederilor art. 78 alin. (2) Cod penal.

La fel, termenul de probațiune fixat prin sentință, este în limitele sancțiunii articolului, fiind comensurabil cu circumstanțele cauzei, cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu personalitatea inculpatului, ultimul a

beneficiat de reducerea cu $\frac{1}{3}$ a limitelor de pedeapsă cu închisoare prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat, nici procurorul și nici succesorul părții vătămate Cazac N. n-au atacat sentința.

Cu referire la argumentele recurenților în susținerea aplicării față de inculpatul Capsamun Serghei a prevederilor art. 79 Cod penal, și anume a faptului că accidentul rutier produs între partea vătămată și o terță persoană, urmează a fi apreciat ca o circumstanță excepțională conform prevederilor art. 79 Cod penal, deoarece potrivit concluziei cuprinse în Raportul de expertiză judiciară auto-tehnică nr. XXXXX, în care este indicat că pericolul acestui incident nu a fost creat de inculpat, dar de accidentul precedent, creat de partea vătămată și care nu ar fi fost posibil de evitat chiar și în cazul deplasării automobilului acestuia cu o viteză de până la 90 km, Colegiul penal apreciază acest argument ca fiind o circumstanță ce are impact asupra individualizării executării pedepsei însă nu poate fi apreciată ca o circumstanță excepțională.

Potrivit art. 79 alin. (1) Cod penal, *ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională, iar potrivit alin. (1¹) al aceluiași articol, poate fi considerată excepțională atît o circumstanță atenuantă, cît și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin. (1).*

În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor. Împrejurările obișnuite sunt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor. Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (*grad de invaliditate – I, II (persoana cu dezabilități severe și accentuate)*), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).

Raționamentele expuse, în raport cu cumulul total de circumstanțe atenuante, de caracteristicile personalității făptuitorului, lipsa circumstanțelor agravante, în deplină măsură și obiectiv au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei complimentare. Acestea însă nu au determinat instanțele judecătorești de a decide excluderea pedepsei complimentare prin aplicarea art. 79 Cod penal, însă permit Colegiului penal lărgit, ținând cont de faptul că, instanțele de fond nu au expus o motivare suficientă și necesară în argumentarea aplicării termenului de trei ani de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, de a concluziona reducerea termenului pedepsei complimentare.

Anume în această parte, Colegiul penal lărgit consideră că nemotivarea respectivei concluzii afectează drepturile inculpatului la un proces echitabil, întrucât hotărârea judecătorească trebuie să cuprindă motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, arătându-se atât motivele pentru care s-au admis, cât și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților.

În mod necesar, o hotărâre judecătorească trebuie să cuprindă în motivarea sa argumentele pro și contra care au format, în fapt și în drept, convingerea instanței cu privire la soluția pronunțată, argumente care, în mod necesar, trebuie să se raporteze, pe de o parte, la susținerile și apărările părților, iar, pe de alta parte, la dispozițiile legale aplicabile raportului juridic dedus judecății.

Așadar, motivarea este un element esențial al unei hotărâri judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie. Obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigenta a art. 6 CEDO.

Așadar, în sensul legii, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de judecată trebuie să de-a o motivare suplimentară cu referire la pedeapsa complimentară și mărirea termenului acesteia, chestiuni care în opinia instanței de recurs ordinar nu au fost abordate suficient de către instanțele de fond.

Astfel, în urma cercetării tuturor circumstanțelor producerii accidentului rutier, comportamentului inculpatului pe parcursul judecării cauzei, cererea acestuia de examinare în procedură simplificată, concluziile expuse în raportul de expertiză judiciară auto-tehnică XXXXX, comiterea infracțiunii din imprudență, recunoașterea întru totul a infracțiunii, exprimarea sincerei regretări față de consecințele survenite, atragerea la

răspundere penală pentru prima dată, compensarea prejudiciului moral și material, precum și a impactului pedepsei complimentare asupra membrilor familiei inculpatului, Colegiul penal lărgit conchide că, termenul pedepsei complimentare – privarea dreptului de a conduce mijloace de transport, de 3 ani, urmează a fi redusă până la 1 an, acesta fiind justificat reieșind cumulului circumstanțelor producerii accidentului, pedeapsă ce este rațională, proporțională și echitabilă faptei săvârșite, or, potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, recursurile declarate de către inculpatul Capsamun Serghei și avocatul Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului cu privire la reducerea termenului pedepsei complimentare, urmează a fi admise, cu casarea parțială a sentinței și deciziei, în această parte, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către inculpatul Capsamun Serghei și de către avocatul Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului, casează sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 05 octombrie 2018 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Capsamun Serghei XXXXX*, în partea pedepsei complimentare, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, prin care lui *Capsamun Serghei XXXXX* recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, i se stabilește pedeapsa complimentară obligatorie sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (un) an.

În rest, dispozițiile sentinței și deciziei instanței de apel, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 august 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

16 iulie 2019

**Opinie separată
a judecătorului Cobzac Elena**

Conform art.339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală în cauza penală privind-l pe **Capsamun Serghei XXXXX**

1.Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 16 iulie 2019 au fost admise recursurile ordinare declarate de către inculpatul Capsamun Serghei și de către avocatul Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului, casată sentința Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 05 octombrie 2018 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018, în partea pedepsei complimentare, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre, prin care lui **Capsamun Serghei XXXXX** recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa complimentară obligatorie sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (un) an. În rest, dispozițiile sentinței și deciziei instanței de apel, au fost menținute.

Am semnat cu respect decizia, dar, cu privire la soluția adoptată, exprim dezacordul cu majoritatea completului de judecată, deoarece consider că ambele recursuri ordinare declarate urmau să fie respinse ca fiind inadmisibile, or că temeiurile invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

2.La caz se constată, că prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 05 octombrie 2018, **cauza fiind examinată în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală**, Capsamun Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executare în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 90 din Codul penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Capsamun Serghei, pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului Capsamun Serghei în beneficiului statului a sumei de 2641 (două mii șase sute patruzeci și unu) lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului, prin care a solicitat adoptarea unei decizii de admitere apelului, casând sentința în partea ce ține de măsura de pedeapsă și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și în limitele instituite de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, cu stabilirea lui Capsamun S. a pedepsei minime, cu suspendarea executării acesteia pe un termen minim, în conformitatea cu prevederile art. 90 Cod penal, cu înlăturarea pedepsei complimentare sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport în conformitate cu prevederile art. 78 alin. (2) Cod penal.

4.Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018 2018, apelul avocatului Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului, a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- inculpatul Capsamun Serghei, la **05 februarie 2019**, prin care invocând în calitate de temei pentru recurs prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 6)** Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel și parțială a sentinței, în partea ce privește aplicarea pedepsei complimentare de privare a dreptului de a conduce mijloace de transport, cu reducerea termenului privării la un an;

- avocatul Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului la 07 februarie 2019, prin care, fără a invoca unul din temeiurile pentru declararea recursului ordinar prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Capsamun Serghei să-i fie stabilită o pedeapsă

minimă, cu suspendarea executării pedepsei pe o perioadă minimă și cu înlăturarea pedepsei complimentare în baza art. 78 alin. (2) Cod de procedură penală.

5. Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Recurenții în textul recursurilor, fără a contesta vinovăția, invocă nemotivarea soluției privind aplicarea pedepsei complimentare, solicitînd pe deoparte excluderea acesteia, prin aplicarea art.78 al.2 Cod penal, pe altă parte cer micșorarea termenului pedepsei complimentare de la 3 la 1 an.

Raportînd temeiurile invocate de recurent în recurs cu textul deciziei instanței de apel și cu textul sentinței, consider că la caz n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurenți, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece argumentele expuse în recursul depus au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra tuturor argumentelor și motivelor relevante invocate inclusiv în prezentele recursuri instanța de apel s-a pronunțat clar în decizia atacată, motivarea soluției corespunde cu dispozitivul hotărîrii. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Or, la caz se constată, că în rezultatul accidentului rutier comis din vina inculpatului, conducătorului automobilului de model „XXXXX”, cu numere de înmatriculare „XXXXX” i-au fost cauzate, conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX, vătămări corporale ce au dus la deces, moartea survenind în urma traumei craneo-cerebrale deschise, cu fractura bolții și bazei craniului, contuzie cerebrală.

Din materialele cauzei rezultă, că inculpatului pentru infracțiunea comisă, i-a fost aplicată o pedeapsă echitabilă, ținînd cont de toate circumstanțele cauzei, inclusiv și cele atenuante, de personalitatea inculpatului, de poziția succesului părții vătămate, ținînd cont de prevederile art.364-1 al.8 Cod procedură penală, cu executarea condiționată a pedepsei pe un termen rezonabil de probațiune de 3 ani, pedeapsa complementară fiind la fel echitabilă în raport cu cele comise, astfel, consider că careva temei legal de a interveni în soluțiile adoptate la caz lipsește, toate circumstanțele atenuante au fost luate în considerație la aplicarea pedepsei.

Consider, că argumentele din recurs sunt declarative, nu pot servi drept temei pentru a casa hotărârile contestate la caz, acestea fiind legale și motivate, lipsește temeiul prevăzut la art.427 al.6 Cod procedură penală, după cum invocă recurenții.

Decizia instanței de apel este motivată, pedeapsa numită este una echitabilă, ținînd cont de toate circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, urmările prejudiciabile soldate.

Pentru aceste motive am optat pentru respingerea recursurilor ordinare, declarate cu menținerea deciziei contestate.

Judecător

Cobzac Elena